

daarvoor brengen het risico met zich dat er (te) kritisch en te formeel wordt aangekeken tegen het fiscale gedrag van elke belastingbetaler; ook tegen dat van de belastingbetaler die helemaal niet de bedoeling heeft om te frauderen.

Ervaren, mondige tegenspelers van de rechter en de belastingdienst zijn doorgaans wel in staat de grimmigheid op te brengen, die op fiscaal terrein soms nodig blijkt te zijn.¹¹⁷⁷

¹¹⁷⁸ De minder mondige belastingbetaler daarentegen is niet altijd in staat om na te gaan of en wanneer een zekere grimmigheid nodig is. Is hij het niet eens met de manier waarop hij tijdens het reguliere proces van belastingheffing en -inning wordt behandeld, dan vervalt hij wellicht in agressief gedrag en in de toekomst misschien wel in frauduleus gedrag. Dat kunnen zijn enige mogelijkheden zijn om zijn gevoelens van onvrede af te reageren.¹¹⁷⁹ Hij heeft dan ook baat bij een wijze van belastingheffing die minder verbolgenheid oproept, zoals bij een wetgeving die duidelijk is en bij een relatie met de belastingdienst waarin ruimte is voor wederzijds begrip en respect.

4.6.8.5 Het reguliere proces van het heffen en innen van belastingen

Het gewenste en min of meer noodzakelijke wederzijdse begrip en respect moeten ontstaan tijdens het reguliere proces van het heffen en innen van belastingen. Daarbij moet serieus rekening worden gehouden met het gegeven dat het vervullen van fiscale en administratieve verplichtingen in beginsel een aangelegenheid is van de gewone burger en niet van zijn adviseur. De gewone burger is, zoals gezegd, zelf verantwoordelijkheid verschuldigd aan de belastingdienst. Daarbij is hij in grote mate afhankelijk van de wijze waarop de belastingdienst met hem en zijn belangen wil en kan omgaan. Hij is gebaat bij een goede relatie met de belastingdienst, bij een goed contact tussen partijen. Dat contact moet er allereerst toe leiden dat de belastingbetaler leert wat er van hem wordt verwacht, welke eisen de wetgever stelt. Anderzijds kan de belastingdienst uit dit contact leren dat er niet altijd aan alle verwachtingen van de wetgever beantwoord kan worden. Aldus kan worden voorkomen dat belastingbetalers fouten maken en dat deze fouten resulteren in voor alle partijen frustrerende, langdurige en kostbare procedures, in een prestigeslag om gelijk te krijgen.

4.6.8.6 De eisen van deskundigheid

In het hierna volgende wordt aandacht besteed aan de eisen die de wetgever aan de belastingbetaler stelt. Dat zijn soms zware eisen, hetgeen impliceert dat er gemakkelijk fouten kunnen worden gemaakt en een zekere ondersteuning soms hard nodig is. Booy merkt in dit verband op: "We mogen niet schromen een onderscheid te maken tussen de "grote jongens" en de kleine "luyden". De eerste categorie, de ingewijden, weten de bekwaamste en meest getalenteerde belastingadviseurs wel te vinden; het is nauwelijks denkbaar dat zij ooit in de handen van beunhazen zullen vallen. Naar hen behoeft de zorg van de overheid dan ook niet uit te gaan. Maar naast die groep is er het veel grotere

¹¹⁷⁷ Zie hoofdstuk 2.

¹¹⁷⁸ K. de Bruin[32, blz. 748].

¹¹⁷⁹ Zie hoofdstuk 2.5.